Bondeslutspil

Studie af Richard Réti

(Kagans neueste Schachnachrichten 1920)

Hvid synes at være fortabt, for den sorte konge kan erobre den hvide bonde, når den vil, men den hvide konge kan aldrig indhente den sorte bonde. Alligevel kan den hvide konge holde remis, idet den haster afsted på den lange diagonal med den dobbelte trussel enten at nå ind i den sorte bondes kvadrat og slå den eller at føre den hvide bonde i dronning!

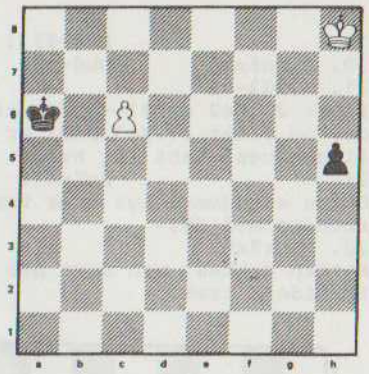

Løsning:

1. Kh8-g7! h5-h4
2. Kg7-f6! Ka6-b6

(Hvis 2.-,h3, så 3.Ke7!,h2 4.c7, Kb7 5.Kd7,h1D 6.c8D+ og remis)

3. Kf6-e5!! h4-h3

(Hvis 3.-,Kxc6, så 4.Kf4, og den sorte bonde falder også)

4. Ke5-d6! h3-h2
5. c6-c7 og remis

(Eller 1.-,Kb6 2.Kf6, h4 3.Ke5! o.s.v med remis)

En studie, som ved sin enkle og logiske udformning gør et ualmindelig smukt indtryk.

Studie af Henri Rinck

(Schweizer Schachzeitung, februar 1922)

Man må nok forestille sig, at Rinck har kendt Rétis studie, da han komponerede denne her! Stillingerne ligner hinanden meget. Men her kan hvid vinde! Finessen er, at sort kommer til at benytte den forkerte diagonal, hvis han skal holde begge gryder i kog, og dermed rammes han i en afgørende variant af en "nakkebal". Hvid trækker og vinder!

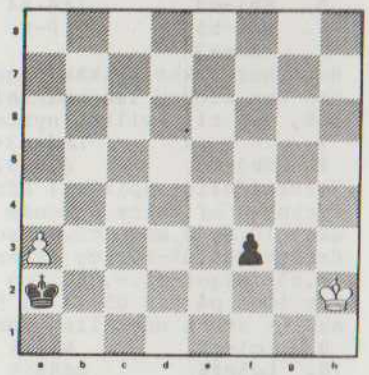

Løsning:

1. a3-a4 Ka2-b3
2. a4-a5 Kb3-c3

(Her er det! 2.-,Kc4 3.a6,Kd3 4.a7, f2 5.a8D, f1D strander på 6.Da6+ og vinder)

3. Kh2-g1!

(På 3.Kg3 holder 3.-,Kd4! remis og på 3. a6 klarer 3.-,Kd2 paragrafferne for sort)

3. Kc3-d4
4. a5-a6 Kd4-e3
5. Kg1-f1, og hvid vinder

Også en studie med adskillige fine pointer. Selv med så lidt materiale kan laves både smukke og vanskelige ting.

VIVO SUPERMARKED
Hjortebrovej – Haderslev Tlf. 52 28 25
Bus-stop og P-pladser lige ved døren!

PRÆSENTERER:

BONDEFANGEREN
– holder fast, hvor andre slipper

Et træningsprogram

Øvelse 7

Huss - Borik
Zoneturnering Randers 1983

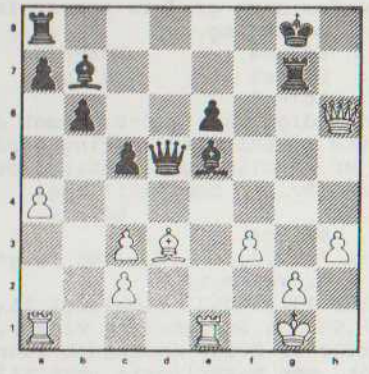

Sort trækker og gør mat i 5 træk

Løsning:

1. – Tg7xg2+!!
2. Kg1-h1 (2.Kf1,Dxf3# eller 2.Kxg2, Dxf3+ 3.Kxx,Dg2#)
3. Kh1-g1 Tg2-h2+
4. Kg1xh1 Th2-h1+!
5. Kg2-h2(g1) Df3-g2#

(4.Kg2 el. 4.Kf2,. Df3#)
4. Df3xf3+
Da5xf3+

Øvelse 8

Poul Rasmussen - Tim Jaksland
Nordisk Turnering Esbjerg 1983

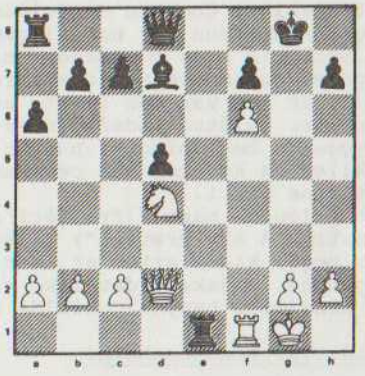

Hvid trækker og gør mat i 3 træk

Løsning:

1. Dd2-g5+ Kg8-f8
2. Dg5-g7+ Kf8-e8
3. Dg7-g8#

Udvikling - Angreb

Paul Morphy

Efter British Chess Magazine, maj 1947)

Paul Morphy (1837-1884) anses af mange for den største skakspiller, der nogensinde har levet. I en alder af 20 år vandt han førstepræmien i den første amerikanske skakturnering foran Louis Paulsen, og i de følgende år drog han i triumftog gennem Europa og slog alle de førende europæiske mestre undtagen Staunton, som han aldrig mødte. Hans succes'er tilskrives almindeligvis hans kombinatoriske genialitet, hvilket dog kun er delvis rigtigt; Anderssen var hans ligemand og muligvis hans overmand i så henseende, men Morphys store fordel lå i, at han var den første spiller, der fuldtud indså den altoverskyggende betydning af hurtig udvikling og kontrol med centrum i det åbne parti.
Det følgende parti (fra Réti's "Mestre på skakbrættet") illustrerer meget klart arten af hans overlegenhed, endskønt det ikke er en af hans mest betydningsfulde sejre.

Hvid: Th. Liechtenhein.

Sort: Paul Morphy

New York 1857
Skotsk gambit

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Sg1-f3	Sb8-c6
3.	d2-d4	e5xd4
4.	Lf1-c4	Sg8-f6
5.	e4-e5	

Ingen moderne spiller ville spille et sådant træk i en åben stilling af denne art, og det var Morphy, der viste, hvorman man skulle gendrive varianten! 5.-,0-0,Sxe4 6. Te1,d5 7.Lxd5,Dxd5 8.Sc3 er korrekt.
(Ifølge Estrin og Petrosjan:"Zweispringerspiel im Nachzuge", som er det mest autoritative i disse stillinger i dag, er e5 udmærket spilleligt! Estrin angiver 5.e5,d5 6. Lb5,Se4 7.Sxd4,Le7 som spillet i partiet. Først hvids 8. træk er galt; her skal spilles 8.Lxc6,bxc6 9.0-0,Lc5! med lige spil Bj.)

5.		d7-d5
6.	Lc4-b5	Sf6-e4
7.	Sf3xd4	

Her var igen udvikling med 7.0-0 vigtigt.

7.		Lc8-d7
8.	Sd4xc6	

Yderligere tidspilde, men stillingen er allerede ved at blive temmelig klodset. 8. Sf3 er muligvis bedst og holder sammen på stillingen.

8.		b7xc6
9.	Lb5-d3	Lf8-c5

Det er meget instruktivt at se, hvordan sort gradvis kommer foran i udvikling.

10.	Ld3xe4	Dd8-h4
11.	Dd1-e2	d5xe4
12.	Lc1-e3	

Nødvendigt var 12.0-0, skønt det sorte udviklingsforspring også da er rigelig kompensation for hans dårlige bondestilling.

12.		Ld7-g4
13.	De2-c4	

Hvis 13.Dd2, så 13.-,Td8 fulgt af evt. Td1 mat!
Eller 13.g3,Dh3 14.Dc4,Dg2 15. Tf1,Td8 16.Sc3,Lxe3 og vinder. Derfor er hvids modangreb tvungent, men naturligvis ikke tilstrækkeligt overfor sorts udviklingsforspring.

13.		Lc5xe3
14.	g2-g3	

Eller 14.Dxc6+,Ld7 15.Dxa8+,Ke7 16.g3!Lxf2+ 17.Kxf2,e3+ 18.Ke1, Db4+ 19.c3,Dxb2 20.Dxh8,Lg4 med udækkelig mat (Réti).

14.		Dh4-d8

Den sorte dronnings tilbagevenden til d8 virker meget overraskende.

15.	f2xe3	Dd8-d1+
16.	Ke1-f2	Dd1-f3+
17.	Kf2-g1	Lg4-h3
18.	Dc4xc6+	Ke8-f8
19.	Dc6xa8+	Kf8-e7
20.	Opgivet.	

En typisk Morphy-sejr, baseret på en rigtig forståelse af principperne for det åbne parti. For en ung spiller er der intet bedre forbillede end Morphy!

I sidste århundrede var Morphy den helt store angrebsspiller. I vor tid har vi - trods teoriens udbredelse - også mange eksempler på flot angrebsspil, som får chancen på grund af et udviklingsforspring

Vaganjan - Planinc,
Hastings 1975

Ben-oni

1.	d2-d4	Sg8-f6
2.	c2-c4	c7-c5
3.	Sg1-f3	

Planinc er ligesom de fleste jugoslaviske stormestre ekspert i Benonivarianterne efter 3.d5, hvorfor hvid ikke vil ind i variantkufferten.

3.		c5xd4
4.	Sf3xd4	e7-e6
5.	Sb1-c3	Lf8-b4
6.	Sd4-b5	0-0
7.	a2-a3	

Hvid har sikkert ikke noget bedre. Han kan erobre løberparret med 7. Sd6, men til hvilken nytte?

7.		Lb4xc3+
8.	Sb5xc3	d7-d5!

Fortræffeligt spillet! Efter isoleringen af sorts d-bonde 9.cxd5 Sxd5 10.Sxd5,exd5 truer sort med fremstødet d5-d4, og efter f.eks. 11.e3 følger 11.-,Sc6, og sort farer igen på med d5-d4 og har tilmed et stort udviklingsforspring.

9.	Lc1-g5	h7-h6
10.	Lg5xf6	Dd8xf6
11.	c4xd5	e6xd5
12.	Dd1xd5	

Heller ikke 12.Sxd5 er tilfredsstillende, f.eks. 12.Sxd5,Dxb2 13. Sc7?,Dc3+ eller 12.Sxd5,Dxb2 13. Tb1,Dxa3 14.Sc7,Da5+.
Efter 12.-,Dxb2 har sort en klar fordel i slutspillet med to bønder mod en på dronningefløjen.

12.		Tf8-d8
13.	Dd5-f3	Df6-b6
14.	Ta1-d1	

Hvid søger lettende afbygninger for at bevare bondeovervægten.

14.		Td8xd1+
15.	Sc3xd1	Sb8-c6
16.	Df3-e3?!	

Hvid indser efter lang betænkningstid, at 16.e3,Se5 ikke giver hvid ro til at fuldføre udviklingen.

16.		Sc6-d4
17.	De3-e8+	Kg8-h7
18.	e2-e3	Sd4-c2+
19.	Ke1-d2	

Alt dette er skarpt spillet, og nu truer hvid med 20.Ld3.

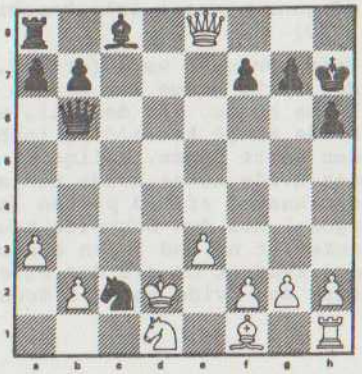

19.		Lc8-f5!!
20.	De8xa8	Db6-d6+
21.	Kd2-c1	

Efter 21.Ke2 er 21.-,Dd3+ afgørende, og efter 21.Kc3,Dxd1 er stillingen også tabt for hvid.

21.		Sc2-a1!

Dette ejendommelige træk truer matsætning med Sb3+

22.	Da8xb7	

Matten dækkes, men sort har nu alle tiders træk:

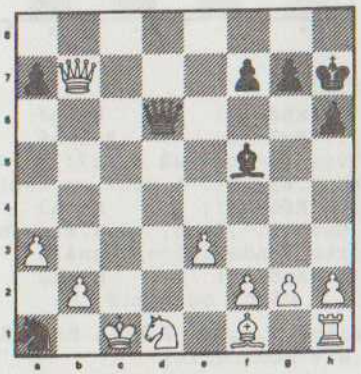

22.		Dd6-c7+!!,

og hvid opgav omgående!
Matstillingen efter 23.Dxc7,Sb3# er virkelig smuk.

(noter efter Eigil Pedersen,JP)